

Bruxelles, 7.11.2018
COM(2018) 734 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Spre un cadru european mai cuprinzător privind perturbatorii endocrini

INTRODUCERE

Perturbatorii endocrini sunt substanțe chimice care afectează funcționarea sistemului endocrin și au un impact negativ asupra sănătății oamenilor și a animalelor. Ei sunt de origine fie sintetică, fie naturală. Expunerea la perturbatorii endocrini poate apărea din diferite surse, cum ar fi reziduurile de pesticide sau produsele de consum utilizate sau prezente în viața noastră de zi cu zi.

Ce este sistemul endocrin?

Sistemul endocrin este un sistem de mesageri care activează în cadrul organismului. El utilizează hormoni, care sunt molecule de semnalizare care circulă prin fluxul sanguin, ca mijloc de comunicare, producând efecte la distanță în celule, țesuturi și organe. Hormonii sunt esențiali pentru controlul unui număr mare de procese în organism, de la unele timpurii, ca de exemplu dezvoltarea embrionului și formarea organelor, la controlul funcțiilor țesuturilor și organelor la vârsta adultă.

Preocupările legate de perturbatorii endocrini s-au accentuat după 1990¹. În urma adoptării de către Parlamentul European a unei rezoluții referitoare la perturbatorii endocrini în 1998², Comisia a adoptat, în decembrie 1999, Strategia comunitară pentru perturbatorii endocrini³, care s-a materializat de atunci prin acțiuni în domeniile cercetării, reglementării și cooperării internaționale.

Au fost realizate progrese semnificative în ceea ce privește înțelegerea și reglementarea perturbatorilor endocrini, iar UE este, în prezent, recunoscută ca fiind unul dintre liderii mondiali în ceea ce privește abordarea acestor substanțe chimice. În același timp, preocupările societății rămân importante.

Comisia a fost întotdeauna și va rămâne angajată în protejarea cetățenilor UE și a mediului de toate substanțele chimice periculoase. În acest context, la aproape douăzeci de ani de la adoptarea strategiei comunitare, în 1999, este necesar să se actualizeze abordarea UE a perturbatorilor endocrini, astfel încât aceasta să rămână la nivel de vârf și să continue să vizeze în mod coerent aceste substanțe în diferite domenii, în baza unui volum de cunoștințe mai voluminos, a rezultatelor obținute și a experienței câștigate. În acest scop, Comisia prezintă astăzi abordarea sa strategică a perturbatorilor endocrini pentru anii următori, obiectivul general ultim fiind de a asigura un nivel înalt de protecție a cetățenilor UE și a mediului și, în același timp, de a menține o piață internă în folosul consumatorilor și în cadrul căreia toate întreprinderile din UE să poată prospera.

Prezenta comunicare abordează solicitările formulate de Parlamentul European și de Consiliu⁴, este o consecință a celui de-al 7-lea Program de acțiune pentru mediu⁵ și este

¹ A se vedea, de exemplu, atelierul de lucru desfășurat în 1996, Impactul perturbatorilor endocrini asupra sănătății umane și asupra faunei ([The Impact of Endocrine Disruptors on Human Health and Wildlife](#)), cu sprijin din partea Comisiei Europene.

² JO C 341, 9.11.1998, p. 37.

³ COM(1999) 706.

⁴ A se vedea, de exemplu, rezoluțiile Parlamentului European din 14 martie 2013 [P7_TA(2013)0091] și din 8 iunie 2016 [P8_TA(2016)0270] și Concluziile Consiliului privind protecția sănătății umane și a mediului prin buna gestionare a substanțelor chimice (19.12.2016).

⁵ Decizia nr. 1386/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2020 (JO L 354, 28.12.2013, p. 171).

încadrată de angajamentele internaționale de a acționa în domeniul substanțelor chimice periculoase⁶.

Secțiunea 1 descrie progresele științifice realizate în domeniul perturbatorilor endocrini în ultimii douăzeci de ani. Secțiunea 2 sintetizează acțiunile pe care UE le-a întreprins până în prezent, iar secțiunea 3 schițează abordarea propusă de Comisie de a continua în mod efectiv în viitor politica UE privind perturbatorii endocrini.

1. CUNOȘTINȚELE ȘTIINȚIFICE ÎN DOMENIUL PERTURBATORILOR ENDOCRINI

În ultimele decenii, cunoștințele științifice privind fenomenul de perturbare a sistemului endocrin au avansat în mod semnificativ. Multe mii de publicații științifice evaluate *inter pares* au devenit disponibile după adoptarea strategiei comunitare, în 1999, în care se descriu investigații ale naturii fenomenului de perturbare a sistemului endocrin, ale cauzelor sale și ale consecințelor sale asupra sănătății umane și asupra faunei. De asemenea, s-au raportat progrese în publicații ale Comisiei Europene, ale agențiilor UE sau în contextul unor activități coordonate de Comisie.

Din 1999, **dovezile științifice care fac legătura între expunerea la perturbatori endocrini și boli umane sau impacturi negative asupra faunei au devenit mai puternice.** În plus, progresele științifice au condus la un acord cu privire la o serie de aspecte care sunt relevante pentru a înțelege fenomenul de perturbare a sistemului endocrin. În prezent există un consens larg cu privire la **definiția** pusă la dispoziție în 2002 în Programul internațional pentru securitate chimică, program desfășurat în comun de diferite agenții ale ONU, printre care Organizația Mondială a Sănătății, conform căreia un perturbator endocrin este „o substanță exogenă sau un amestec exogen care afectează una sau mai multe funcții ale sistemului endocrin și, prin urmare, produce efecte negative asupra sănătății unui organism intact, a descendenților acestuia sau a unor (sub)populații”⁷.

De asemenea, există un consens cu privire la faptul că **cea mai sensibilă fereastră a expunerii** la perturbatori endocrini este în cursul unor perioade importante de dezvoltare, cum ar fi dezvoltarea fetală și pubertatea⁸. Expunerea la perturbatori endocrini în cursul acestor perioade poate cauza efecte permanente și poate conduce la creșterea riscului de îmbolnăvire mai târziu în viață. De asemenea, este general recunoscut faptul că **perturbatorii endocrini pot să interfereze cu sistemul endocrin în moduri diferite.** Până în prezent, știința s-a concentrat în principal asupra unui număr limitat de modalități endocrine⁹. Totuși, în ultimii ani, s-a demonstrat că și alte aspecte ale sistemului endocrin pot fi sensibile la perturbatorii endocrini. De asemenea, există tot mai multe dovezi care indică faptul că perturbatorii

⁶ A se vedea mai ales: [Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare sustenabilă](#) (2015), [Declarația de la Parma](#) (2010) și [Declarația de la Ostrava](#) (2017) ale țărilor din regiunea europeană a Organizației Mondiale a Sănătății (în particular, în declarația de la Parma, perturbatorii endocrini au fost incluși printre „principalele provocări ale epocii actuale pentru mediu și sănătate”) și concluziile celei de a treia și a celei de a patra sesiuni a [Conferinței internaționale privind gestionarea substanțelor chimice](#).

⁷ Programul internațional pentru securitate chimică (*International Programme on Chemical Safety – IPCS*) (2002), Evaluare globală a situației actuale a cunoștințelor științifice despre perturbatorii endocrini ([Global Assessment of the state-of-the-science of Endocrine Disruptor](#)).

⁸ Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu (*United Nations Environment Programme – UNEP*), Organizația Mondială a Sănătății (OMS) (2012), Situația cunoștințelor științifice despre substanțele chimice cu rol de perturbator endocrin ([State of the science of endocrine disrupting chemicals](#)).

⁹ Hormoni estrogeni, androgeni, tiroidieni sau steroidogeneza (*Oestrogen, androgen, thyroid hormone or steroidogenesis – EATS*).

endocrini pot acționa sinergic pentru a produce efecte aditive („efecte de amestec” sau „efect de cocktail”), astfel încât expunerea la o combinație de perturbatori endocrini poate produce un efect advers la concentrații la care nu a fost observat niciun efect al componentelor individuale¹⁰ (chiar dacă acest efect nu este specific perturbatorilor endocrini)¹¹.

Cu toate acestea, **cunoștințele în domeniu continuă să fie deficitare**. Acestea se referă în special la:

- impactul pe care **expunerea la perturbatori endocrini o are asupra evoluției bolilor și asupra vieții sălbatice**. În acest context, există o înțelegere limitată a contribuției specifice a expunerii la substanțe chimice și a modului de a o separa de alte posibile cauze ale impacturilor negative care fac obiectul studiului. În apariția unor astfel de tulburări endocrine există și alți factori care joacă un anumit rol (cum ar fi genetici, nutriționali, stilul de viață sau alți factori de mediu) sau care au efecte asupra faunei (de exemplu, supraexploatarea, schimbările climatice);
- **controversa existentă cu privire la întrebarea dacă și în ce mod anumite principii toxicologice, cum ar fi principiul „pragului de siguranță”, adică doza sub care se estimează că nu apare niciun efect advers, sunt aplicabile pentru evaluarea siguranței perturbatorilor endocrini**¹². O parte a oamenilor de știință este de părere că nu se poate stabili un prag de siguranță pentru perturbatorii endocrini;
- **înțelegerea pe deplin a expunerii combinate** („efectul de amestec/de cocktail”);
- **dezvoltarea de alternative mai sigure** (inclusiv abordări nechimice) pentru a înlocui perturbatorii endocrini;
- **mecanismul perturbării endocrine**.

Testarea și măsura în care știința poate să pună la dispoziție informații autorităților de reglementare

Un alt domeniu în care știința a progresat în mod semnificativ, dar în care este nevoie de progrese suplimentare, este cel al **dezvoltării și validării metodelor de testare**. Testarea fiabilă este cu adevărat necesară pentru identificarea perturbatorilor endocrini, ținând seama

¹⁰ UNEP / OMS (2012). A se vedea, de exemplu, și Thrupp TJ și alții (2018), Consecințele expunerii la amestecuri de substanțe chimice: ceva din „nimic” și „mult din puțin” în situația în care peștii sunt expuși la hormoni steroizi (*The consequences of exposure to mixtures of chemicals: Something from ‘nothing’ and ‘a lot from a little’ when fish are exposed to steroid hormones.*) Știința mediului întreg (*Science of the total environment*), volumele 619 – 620, 1 aprilie 2018, paginile 1482 – 1492.

¹¹ Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară este în curs de a pregăti [orientări](#) privind metodologii armonizate de evaluare a riscurilor pentru sănătatea umană, sănătatea animală și de evaluare a riscurilor ecologice determinate de expunerea combinată la substanțe chimice multiple; Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) (2013), Aviz științific privind identificarea pesticidelor care urmează să fie incluse în grupuri de evaluare cumulativă în funcție de profilul lor toxicologic ([Scientific Opinion on the identification of pesticides to be included in cumulative assessment groups on the basis of their toxicological profile](#)).

¹² Un alt exemplu îl constituie relația doză-răspuns pentru perturbatorii endocrini. Cu privire la toate aceste aspecte, a se vedea în special: Centrul Comun de Cercetare (2013), Aspecte științifice esențiale care sunt relevante pentru identificarea și caracterizarea substanțelor cu rol perturbator endocrin – Raport al Grupului consultativ de experți în domeniul perturbatorilor endocrini ([Key scientific issues relevant to the identification and characterisation of endocrine disrupting substances - Report of the Endocrine Disrupters Expert Advisory Group](#)); CCC (2013), Praguri pentru perturbatorii endocrini și incertitudinile conexe – Raport al Grupului consultativ de experți privind perturbatorii endocrini ([Thresholds for Endocrine Disrupters and Related Uncertainties - Report of the Endocrine Disrupters Expert Advisory Group](#)); Beausoleil et al. (2016), Revizuirea relațiilor nemonotone doză-răspuns ale substanțelor în scopul evaluării riscurilor pentru oameni ([Review of non-monotonic dose-responses of substances for human risk assessment](#)); Solecki et al. (2017), Principii științifice pentru identificarea substanțelor chimice cu rol de perturbatori endocrini: o poziție de consens ([Scientific principles for the identification of endocrine-disrupting chemicals: a consensus statement](#)).

de diferitele moduri în care perturbatorii endocrini pot să interfereze cu sistemul endocrin, și pentru a-i gestiona în mod adecvat. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică este principalul organism recunoscut pentru elaborarea de orientări privind testarea convenite la nivel internațional¹³, care sunt transpuse în legislația UE relevantă, după caz. Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară a analizat orientările privind testarea existente în cazul perturbatorilor endocrini în 2013. Ea a concluzionat¹⁴ că o serie de teste au fost (sau vor fi în curând) disponibile pentru anumite modalități endocrine care pot fi afectate de perturbatori endocrini¹⁵ la mamifere și la pești, cu un număr mai mic de teste disponibile pentru păsări și amfibieni. Autoritatea a constatat, de asemenea, că: testele care vizează alte aspecte ale sistemului endocrin sau alte grupuri de animale trebuie încă să fie dezvoltate și/sau validate; nu există modele predictive adecvate pentru unele boli endocrine, precum anumite forme de cancere hormonale sau boli metabolice/obezitate și că nu există niciun studiu care să evalueze efectele expunerii mamiferelor pe durata ciclului complet de viață¹⁶.

În plus, la fel ca în alte domenii ale cercetării științifice, și în cazul perturbatorilor endocrini, există necesitatea de a face progrese în găsirea unor alternative la testările pe animale: acest lucru ar presupune o mai bună utilizare a datelor existente (și utilizarea suplimentară a tehnicilor de extrapolare¹⁷) și punerea unui accent mai mare pe modelarea matematică și pe noile metode *in vitro*.

2. POLITICA UE ȘI REGLEMENTAREA DE CĂTRE UE A PERTURBATORILOR ENDOCRINI PÂNĂ ÎN PREZENT

În urma strategiei comunitare din 1999, UE a elaborat o politică de răspuns în materie de perturbatori endocrini care se concentrează pe **promovarea cercetărilor științifice**, pe **reglementarea** eficientă a **perturbatorilor endocrini**, precum și pe dezvoltarea **cooperării internaționale** în domeniu.

Cercetarea în UE și elaborarea în UE a unor orientări privind perturbatorii endocrini

Începând cu 1999, programele-cadru ale Uniunii Europene pentru cercetare și dezvoltare tehnologică au constituit instrumente fundamentale esențiale pentru a sprijini progresul științific în domeniul perturbatorilor endocrini. Au fost finanțate peste 50 de proiecte multinaționale derulate în colaborare, care au beneficiat de peste 150 de milioane EUR din

¹³ Orientările privind testarea relevante pentru perturbatorii endocrini sunt enumerate în [Cadru conceptual pentru testarea și evaluarea perturbatorilor endocrini](#).

¹⁴ EFSA (2013), *Aviz științific privind evaluarea pericolelor reprezentate de perturbatorii endocrini: criterii științifice pentru identificarea perturbatorilor endocrini și caracterul adecvat al metodelor de testare existente pentru evaluarea efectelor mediate de aceste substanțe asupra sănătății umane și asupra mediului* ([Scientific Opinion on the hazard assessment of endocrine disruptors: Scientific criteria for identification of endocrine disruptors and appropriateness of existing test methods for assessing effects mediated by these substances on human health and the environment](#)).

¹⁵ Hormoni estrogeni, androgeni, tiroidieni sau steroidogeneza (*Oestrogen, androgen, thyroid hormone or steroidogenesis* – EATS).

¹⁶ Există orientări științifice cu privire la modul de interpretare a rezultatelor testelor individuale și la compilarea tuturor dovezilor disponibile privind o substanță pentru a-i evalua aportul la fenomenul de perturbare endocrină. La nivel internațional, referința este reprezentată de documentul OCDE (2012) intitulat „Document de orientare conținând orientările privind testarea standardizată în scopul evaluării substanțelor chimice în relație cu fenomenul de perturbare endocrină”, [Guidance Document on Standardised Test Guidelines for Evaluating Chemicals for Endocrine Disruption](#). La nivelul UE, există orientări specifice în contextul unor cadre juridice diferite.

¹⁷ Un exemplu ar fi „analogia (*read-across*)”, care permite să se prevadă informații pentru o substanță utilizând date de la o alta.

partea UE. Aceste proiecte vizează îmbunătățirea înțelegerii mecanismelor de acțiune endocrine, identificarea efectelor adverse asupra sănătății umane și a faunei determinate de expunerea la perturbatori endocrini, și elaborarea unor instrumente pentru identificarea perturbatorilor endocrini și evaluarea expunerii la aceștia. Alte 52 de milioane EUR au fost alocate în cadrul programului Orizont 2020 pentru proiecte vizând noi metode de testare a perturbatorilor endocrini, care urmează să fie atribuite până la sfârșitul anului.

Pe lângă activitățile de cercetare finanțate în cadrul programului Orizont 2020, au fost depuse eforturi speciale în ultimii ani pentru a spori și mai mult disponibilitatea unor orientări privind testarea în scopul identificării perturbatorilor endocrini și pentru a aborda deficiențele de testare la nivelul UE și la nivel internațional, sub auspiciile Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. O testare mai autoritară este un mijloc important de îmbunătățire a eficienței controlului. Comisia Europeană a finanțat mai multe activități axate pe identificarea lacunelor orientărilor privind testarea, pe identificarea posibilelor modalități de completare a acestor lacune, pe stabilirea priorităților pentru perfecționarea orientărilor privind testarea și pe îmbunătățirea orientărilor existente privind testarea sau pe elaborarea unor orientări noi¹⁸.

Modul în care legislația UE vizează perturbatorii endocrini

În paralel cu progresele științifice, în ultimele decenii, UE și-a actualizat treptat corpul de acte legislative care reglementează substanțele chimice, cu scopul de a asigura un nivel înalt de protecție a sănătății umane, a sănătății animale și a mediului, asigurând în același timp o bună funcționare a pieței interne. Legislația UE este recunoscută în prezent ca fiind printre cele mai protectoare din lume și se aplică tuturor substanțelor chimice, inclusiv celor cu proprietăți de perturbare a sistemului endocrin.

Abordarea UE se bazează pe avize științifice de înalt nivel emise de organismele UE relevante care se ocupă cu evaluarea riscurilor, cum ar fi Agenția Europeană pentru Produse Chimice, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară sau Comitetul științific pentru siguranța consumatorilor, precum și pe deciziile vizând gestionarea riscurilor luate de Comisie, de comun acord cu statele membre. Atunci când evaluarea științifică nu poate stabili concluzii cu o certitudine suficientă, Comisia este ghidată de așa-numitul *principiu al precauției* atunci când ia măsuri de protecție a cetățenilor și a mediului înconjurător. Asigurarea respectării legislației este realizată de către statele membre, iar Comisia facilitează schimbul de informații între autoritățile competente naționale, pentru a le îmbunătăți activitățile de asigurare a respectării legislației¹⁹.

În ultimii ani, Comisia a luat măsuri împotriva perturbatorilor endocrini în conformitate cu diferitele cerințe prevăzute în legislația relevantă. Dispoziții specifice cu privire la modul de abordare a perturbatorilor endocrini sunt în prezent incluse în legislația privind pesticidele²⁰ și

¹⁸ Exemplele includ: stabilirea priorităților pentru dezvoltarea în continuare și validarea unor metode de testare și a unor modalități de testare pentru evaluarea perturbatorilor endocrini (2018) [Setting priorities for further development and validation of test methods and testing approaches for evaluating endocrine disruptors](#) (2018); dezvoltarea unui protocol de studiu pentru testarea perturbatorilor tiroidieni în sistemul mamiferelor (*Development of a study protocol for thyroid disruptor testing in the mammalian system*) (care urmează a fi finalizat în 2019); studiu de validare a pentru a evalua metodele *in vitro* vizând perturbatorii tiroidieni [Validation study to assess in vitro methods for thyroid disruptors](#) (lansat în 2017, în curs de derulare).

¹⁹ De exemplu, prin intermediul [Sistemului de alertă rapidă pentru produse nealimentare periculoase](#).

²⁰ Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare (JO L 309, 24.11.2009, p. 1).

biocidele²¹, substanțele chimice în general („Regulamentul REACH”)²², dispozitivele medicale²³ și apa²⁴. Aceste cerințe variază în funcție de legislația specifică. Alte acte legislative, cum ar fi cele privind materialele care intră în contact cu alimentele²⁵, cosmeticele²⁶, jucăriile²⁷ sau cele privind protecția lucrătorilor la locul de muncă²⁸, nu conțin dispoziții specifice cu privire la perturbatorii endocrini. Cu toate acestea, substanțele cu proprietăți perturbatoare endocrine sunt supuse unor măsuri de reglementare de la caz la caz, în funcție de cerințele generale ale legislației.

Reglementarea perturbatorilor endocrini: câteva exemple

- Recent, Comisia a stabilit **criterii de identificare a perturbatorilor endocrini în legislația privind pesticidele și biocidele**, în conformitate cu definiția Organizației Mondiale a Sănătății²⁹. Acest lucru reprezintă o etapă importantă, întrucât până în prezent nu au fost niciodată stabilite criterii de identificare a perturbatorilor endocrini într-un context normativ. În principiu, în viitor nu va fi permisă utilizarea în aceste categorii de produse a niciunui perturbator endocrin, cu excepția cazului în care se aplică derogări foarte limitate.
- În temeiul **REACH**, doi perturbatori endocrini au fost introduși în lista substanțelor care necesită o autorizație specifică pentru a fi introduse pe piață³⁰. Alte 13 substanțe au fost identificate drept perturbatori endocrini și sunt incluse în *lista substanțelor candidate* pentru eventuala includere în lista substanțelor autorizate în viitor³¹. Substanțele cu proprietăți perturbatoare endocrine sunt, de asemenea, supuse unor restricții³². De exemplu, recent, Comisia a obținut sprijinul statelor membre³³ cu privire la o propunere de a **interzice prezența a patru ftalați** – substanțe chimice

²¹ Biocidele sunt utilizate pentru a controla organismele dăunătoare (precum dezinfectantele, de exemplu) – Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide (JO L 167, 27.6.2012, p. 1).

²² Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

²³ Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale (JO L 117, 5.5.2017, p. 1).

²⁴ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

²⁵ Regulamentul (CE) nr. 1935/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind materialele și obiectele destinate să vină în contact cu produsele alimentare (JO L 338, 13.11.2004, p. 4).

²⁶ Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind produsele cosmetice (JO L 342 22.12.2009, p. 59).

²⁷ Directiva 2009/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind siguranța jucăriilor (JO L 170, 30.6.2009, p. 1).

²⁸ A se vedea în particular Directiva 98/24/CE a Consiliului din 7 aprilie 1998 privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă (JO L 131, 5.5.1998, p. 11) și Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (JO L 158, 30.4.2004, p. 50).

²⁹ Regulamentul delegat (UE) 2017/2100 al Comisiei (JO L 301, 17.11.17, p.1) și Regulamentul (UE) 2018/605 al Comisiei (JO L 101, 20.4.2018, p. 33).

³⁰ *Lista substanțelor autorizate* din anexa XIV la REACH – substanțele în cauză sunt, de exemplu, anumiți ftalați, etoxilați de nonilfenol și de octilfenol.

³¹ Mai multe informații privind *lista substanțelor candidate* sunt disponibile pe [site-ul de internet](#) al Agenției Europene pentru Produse Chimice.

³² A se vedea anexa XVII la REACH.

³³ Comitetul REACH, compus din experți din partea tuturor statelor membre, [a susținut](#) propunerea de măsuri în unanimitate, la 11 iulie 2018.

utilizate pe scară largă pentru a face ca materialele plastice să fie mai moi³⁴ – în diverse produse de uz cotidian la niveluri de 0,1 % sau mai mari. În plus, peste 80 de substanțe chimice sunt supuse în prezent unei evaluări din cauza preocupărilor cu privire la proprietățile lor potențiale de perturbare a sistemului endocrin.

- În temeiul legislației privind **apa**, Comisia a inclus **mai mulți perturbatori endocrini**³⁵ **în lista de substanțe prioritare care constituie un motiv deosebit de îngrijorare**³⁶ pentru care se aplică standarde de calitate a mediului și controale ale emisiilor. În plus, Comisia a inclus trei perturbatori endocrini în „lista substanțelor de supravegheat” în cazul cărora la nivelul Uniunii ar trebui colectate date de monitorizare³⁷.
- Din cauza unor preocupări legate de perturbarea sistemului endocrin, substanța chimică **bisfenol A este interzisă în biberone și în alte recipiente alimentare destinate sugariilor și copiilor cu vârste mici**, iar pentru alte materiale care intră în contact cu alimentele sunt stabilite limite de migrare foarte mici³⁸. Bisfenolul A este, de asemenea, **suspens unor valori-limită în jucării** destinate copiilor mai mici de 36 de luni sau destinate să fie introduse în gură³⁹ și în **hârtia** utilizată în chitanțe⁴⁰. Limite foarte mici pentru bisfenolul A au fost, de asemenea, stabilite cu scopul de a **proteja lucrătorii de expunerea prin intermediul pulberilor inhalabile**⁴¹.
- În temeiul legislației privind **produsele cosmetice**, anumite restricții sau interdicții au fost stabilite pentru un număr de conservanți cu proprietăți de perturbare a sistemului endocrin, în special în scopul protejării sugariilor și a copiilor cu vârste mici⁴². În plus, o substanță utilizată în produsele de protecție solară ca **filtru pentru radiațiile ultraviolete a fost, de asemenea, interzisă**⁴³, ținând seama în special de proprietățile potențial generatoare de perturbări endocrine.

Pentru a valorifica întregul potențial al legislației UE care este relevantă pentru perturbatorii endocrini, Comisia lucrează în prezent la o serie de acțiuni în mai multe domenii. Acestea includ:

- elaborarea unei abordări orizontale pentru identificarea perturbatorilor endocrini în legislația UE pe baza criteriilor elaborate pentru pesticide și biocide;
- actualizarea cerințelor privind datele în diferitele cadre legislative pentru a îmbunătăți identificarea perturbatorilor endocrini;

³⁴ Bis(2-etilhexil) ftalat, benzil butil ftalat, di-n-butilftalat, di-izo-butilftalat.

³⁵ Cum ar fi difenileter bromurat, bis-(2-etilhexil) ftalat și compuși de tributilstaniu.

³⁶ Directiva 2013/39/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 august 2013 de modificare a Directivelor 2000/60/CE și 2008/105/CE în ceea ce privește substanțele prioritare din domeniul politicii apei (JO L 226, 24.8.2013, p. 1).

³⁷ Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/840 a Comisiei (JO L 141, 7.6.2018, p. 9). Substanțele sunt: 17-alfa-etinilestradiol (EE2), 17-beta-estradiol (E2) și estronă (E1).

³⁸ Regulamentul (UE) nr. 10/2011 al Comisiei (JO L 12, 15.1.2011, p. 1) și Regulamentul (UE) 2018/213 al Comisiei (JO L 41, 14.2.2018, p. 6).

³⁹ Directiva (UE) 2017/898 a Comisiei (JO L 138, 25.5.2017, p. 128).

⁴⁰ Regulamentul (UE) 2016/2235 al Comisiei (JO L 337, 13.12.2016, p. 3).

⁴¹ Directivele 2009/161/UE (JO L 338, 19.12.2009, p. 87) și (UE) 2017/164 (JO L 27, 1.2.2017, p. 115) ale Comisiei. Cea mai recentă revizuire se bazează pe recomandarea din 2014 a Comitetului științific pentru stabilirea valorilor-limită de expunere profesională la agenți chimici (SCOEL/SUM/113).

⁴² Unii dintre așa-numiții „parabeni”, prin Regulamentul (UE) nr. 358/2014 al Comisiei (JO L 107, 10.4.2014, p. 5) și prin Regulamentul (UE) nr. 1004/2014 al Comisiei (JO L 282, 26.9.2014, p. 5).

⁴³ 3-Benziliden camfor – Regulamentul (UE) 2015/1298 al Comisiei (JO L 199, 29.7.2015, p. 22), în urma avizului Comitetului științific pentru siguranța consumatorilor SCCS/1513/13.

- evaluarea modalităților de îmbunătățire a comunicării la nivelul întregului lanț de aprovizionare pentru perturbatorii endocrini în baza REACH în contextul acțiunilor privind fișele cu date de securitate⁴⁴;
- realizarea de progrese în ceea ce privește evaluarea științifică a perturbatorilor endocrini în vederea luării de măsuri de reglementare suplimentare;
- susținerea schimbului de date și a activităților de monitorizare;
- elaborarea de documente de orientare și de rapoarte;
- și organizarea de formări profesionale pentru evaluatorii și gestionarii riscurilor.

În plus, o serie de inițiative în curs de derulare ale Comisiei care sunt examinate în prezent de către Parlamentul European și Consiliu sau în curs de a fi puse în aplicare, vor oferi instrumente suplimentare care să vizeze perturbatorii endocrini de îndată ce vor fi pe deplin funcționale. Acestea includ:

- propunerea de Regulament privind **transparența și sustenabilitatea evaluării riscurilor** în cadrul legislației UE în domeniul alimentar⁴⁵, care are ca obiectiv creșterea încrederii în procesul de reglementare, inclusiv pentru evaluarea substanțelor susceptibile a fi perturbatori endocrini;
- **Strategia europeană privind materialele plastice**⁴⁶, al cărui obiectiv este de a accelera înlocuirea substanțelor care prezintă motive de îngrijorare, inclusiv a perturbatorilor endocrini, pentru a promova reciclarea;
- propunerea de revizuire a **Directivei privind apa potabilă**⁴⁷, care adaugă trei perturbatori endocrini⁴⁸ la lista de parametri pentru a stabili siguranța apei potabile;
- **Noile avantaje pentru consumatori**⁴⁹ și **pachetul privind mărfurile**⁵⁰, care vor îmbunătăți asigurarea respectării cerințelor privind siguranța produselor și vor aborda problema prezenței ilegale a perturbatorilor endocrini într-o gamă largă de produse⁵¹;
- și actualizarea cadrului juridic existent privind **securitatea și sănătatea în muncă**, pe baza unor recomandări științifice solide de protecție a lucrătorilor expuși la substanțe chimice periculoase, dintre care unele au proprietăți perturbatoare endocrine.

Cooperarea internațională vizând perturbatorii endocrini

Comisia și statele membre participă în mod activ la lucrările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, contribuind astfel la eforturile în curs ale organizației de elaborare a

⁴⁴ Fișele cu date de securitate sunt documente furnizate utilizatorilor din aval care includ informații referitoare la proprietățile substanțelor și ale amestecurilor. A se vedea revizuirea Regulamentului REACH [COM (2018)116].

⁴⁵ COM(2018) 179.

⁴⁶ COM(2018) 28 și COM(2018) 32 – consecutivă Planului de acțiune al UE pentru economia circulară COM(2015) 614.

⁴⁷ COM(2017) 753.

⁴⁸ Beta-estradiol; nonilfenol; bisfenol A.

⁴⁹ COM(2018) 183.

⁵⁰ În particular, propunerea Comisiei de Regulament privind respectarea și asigurarea aplicării legislației [COM (2017)795].

⁵¹ O acțiune de supraveghere a pieței coordonată de Forumul de asigurare a respectării legislației al Agenției Europene pentru Produse Chimice din 2018 (Proiect de raport Forum REF-4 – [Proiect de asigurare armonizată a respectării legislației în ceea ce privește restricțiile](#) ECHA-18-R-03-EN) a relevat că 19,7 % dintre jucăriile inspectate și 3,6 % dintre articolele de îngrijire a copiilor inspectate (în principal provenite din afara Spațiului Economic European sau de origine necunoscută) conțineau niveluri de ftalați care nu respectau legislația. În 2017, peste 170 de notificări referitoare la produse neconforme în ceea ce privește ftalații au fost schimbate între statele membre prin intermediul Sistemului de alertă rapidă pentru produse nealimentare periculoase.

unor orientări privind testarea convenite la nivel internațional vizând perturbatorii endocrini și de îmbunătățire a coordonării la nivel internațional.

Comisia și statele membre sprijină activitatea Organizației Mondiale a Sănătății⁵², Abordarea strategică a gestionării internaționale a substanțelor chimice și Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu. Comisia și statele membre cooperează și fac schimb de informații cu partenerii internaționali și în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului în ceea ce privește evoluțiile reglementărilor UE care ar putea afecta comerțul⁵³. În plus, pe o bază bilaterală, au avut loc schimburi de informații cu parteneri internaționali, în special cu Statele Unite, Canada, Japonia și, recent, în China. Deși au abordări diferite cu privire la modul de abordare a perturbatorilor endocrini, toți partenerii sunt de acord cu privire la importanța de a aborda această chestiune în mod prioritar⁵⁴. Acordurile de cooperare bilaterală cu parteneri comerciali au inclus, de asemenea, organizarea unor discuții cu privire la chestiuni legate de perturbatorii endocrini.

3. CONTINUAREA POLITICII UE ÎN MATERIE DE PERTURBATORI ENDOCRINI

Comisia a fost întotdeauna și va rămâne angajată să asigure un nivel înalt de protecție a cetățenilor UE și a mediului în relație cu perturbatorii endocrini și, în același timp, să mențină o piață internă în folosul consumatorilor și în cadrul căreia toate întreprinderile din UE să poată prospera.

Punerea în aplicare a strategiei comunitare din 1999 a plasat UE într-o poziție fruntașă în înțelegerea și reglementarea acestor substanțe chimice periculoase. Dar, în vederea înregistrării de progrese suplimentare și pentru a menține nivelul înalt de protecție preconizat, este important să se asigure faptul că perturbatorii endocrini din diverse domenii continuă să fie abordați în mod coerent în cadrul UE.

Abordarea strategică a UE privind perturbatorii endocrini pentru anii următori ar trebui să se bazeze pe principiul precauției și să urmărească:

- **reducerea la minimum a expunerii globale** a oamenilor și a mediului la perturbatori endocrini, acordând o atenție deosebită expunerilor în perioade importante de dezvoltare a unui organism, cum ar fi dezvoltarea fetală și pubertatea;
- **accelerarea dezvoltării unei baze de cercetare minuțioasă** în vederea luării unor decizii eficiente și orientate spre viitor
- și **promovarea unui dialog activ** care să permită tuturor părților interesate să fie ascultate și să conlucreze.

O abordare care este coerentă în materie de reglementare a perturbatorilor endocrini

Măsurile legislative care constituie cadrul juridic al UE prin care se reglementează substanțele chimice au fost elaborate la momente diferite în timp și, în anumite cazuri, au obiective diferite. Acest fapt a dus la abordări diferite în ceea ce privește perturbatorii endocrini, în funcție de sectoarele reglementate, și a ridicat întrebări cu privire la suficiența coerenței

⁵² Potrivit celor menționate mai sus, criteriile de identificare a perturbatorilor endocrini în conformitate cu legislația privind pesticidele și biocidele se bazează pe definiția stabilită de Organizația Mondială a Sănătății.

⁵³ Acesta a fost, de exemplu, cazul atunci când au fost elaborate criteriile de identificare a perturbatorilor endocrini în temeiul legislației privind pesticidele și biocidele.

⁵⁴ În SUA, Agenția de Protecție a Mediului derulează programul de depistare a perturbatorilor endocrini. În Japonia, Ministerul Sănătății, Muncii și Bunăstării a instituit un Comitet pentru efectele asupra sănătății ale perturbatorilor endocrini.

cadrului juridic al UE care reglementează perturbatorii endocrini. În special două puncte necesită o atenție specială:

Abordarea orizontală pentru identificarea perturbatorilor endocrini: Comisia consideră că ar trebui să existe o abordare coerentă pentru identificarea perturbatorilor endocrini în toate actele legislative relevante ale Uniunii, pe baza definiției general acceptate a Organizației Mondiale a Sănătății.

Recent stabilite criteriile pentru pesticide și biocide constituie un prim pas în acea direcție, dar legislația UE în alte domenii nu conține astfel de criterii.

S-a afirmat că ar trebui să fie prevăzute în legislație criteriile orizontale de identificare a perturbatorilor endocrini, din motive de securitate juridică și pentru a evita riscul potențial ca o substanță să fie identificată ca perturbator endocrin într-un act legislativ, dar nu într-un alt act. Această chestiune ar trebui examinată suplimentar.

Consecințele în materie de reglementare pentru perturbatorii endocrini: există diferite abordări în materie de reglementare în diverse acte legislative pentru substanțele identificate drept perturbatori endocrini.

Pentru pesticide și biocide, colegiitorii au adoptat dispoziții specifice „bazate pe principiul precauției”⁵⁵ și pe o serie de considerații. Luând în considerare, de exemplu, caracterul specific al produselor în cauză, faptul că perturbatorii endocrini sunt substanțe deosebit de preocupante și că persistă incertitudini științifice în ceea ce privește evaluarea lor (de exemplu, în ceea ce privește existența unei limite sigure de expunere), ei au decis că, odată ce s-a dovedit că o substanță este un perturbator endocrin, utilizarea acestei substanțe nu poate fi autorizată, în principiu. Există foarte puține posibilități de derogare.

În temeiul REACH, perturbatorii endocrini sunt menționați în mod specific drept substanțe care pot fi identificate ca prezentând motive de îngrijorare deosebită și, în cazul în care li se acordă prioritate, sunt supuse cerințelor de autorizare. Restricții se pot aplica și în cazul perturbatorilor endocrini.

Alte instrumente legislative, ca de exemplu Regulamentul privind produsele cosmetice, deși nu menționează în mod specific perturbatorii endocrini, le consideră ca fiind alte substanțe care pot afecta sănătatea umană.

Unele părți interesate au susținut că, în unele domenii, legislația UE nu prevede metode de reglementare corespunzătoare pentru a aborda perturbatorii endocrini în mod eficient. Acest subiect merită o examinare mai atentă.

În conformitate cu Agenda Comisiei pentru o mai bună reglementare și cu angajamentul de a se asigura faptul că legislația UE rămâne adecvată scopului, au fost efectuate sau sunt în curs de desfășurare diverse evaluări care sunt relevante, în grade diferite, pentru tematica perturbatorilor endocrini⁵⁶. Cu toate acestea, nicio evaluare nu a acoperit până în prezent toate diversele aspectele orizontale și verticale în materie de perturbatori endocrini.

⁵⁵ Articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 și articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 528/2012.

⁵⁶ Cum ar fi [evaluarea REACH REFIT](#), [revizuirea REACH în ceea ce privește calea de autorizare a substanțelor cu proprietăți de perturbare a sistemului endocrin în conformitate cu articolul 138 alineatul \(7\) din REACH](#), [verificarea adecvării legislației privind substanțele chimice](#), [evaluarea cadrului juridic privind pesticidele](#), [evaluarea celui de-al 7-lea Program de acțiune privind mediul](#), [verificarea adecvării legislației privind apa](#).

→ Comisia va **lansa o verificare a adecvării** pentru a evalua dacă legislația UE relevantă privind perturbatorii endocrini își îndeplinește obiectivul general de protejare a sănătății umane și a mediului prin reducerea la minimum a expunerii la aceste substanțe.

Verificarea adecvării va **examina pentru prima dată în amănunt perturbatorii endocrini**, pe baza dovezilor științifice și a cantității semnificative de date deja colectate și analizate în contextul evaluărilor finalizate și a celor în curs de desfășurare. Ea va permite o analiză a modului în care interacționează diferitele dispoziții/abordări vizând perturbatorii endocrini, va identifica eventualele lacune, inconsecvențe sau sinergii și va evalua impactul lor colectiv în ceea ce privește costurile și beneficiile pentru sănătatea umană și mediu, competitivitatea fermierilor din UE și industria și comerțul internațional. Ea va acorda o atenție specială domeniilor în care legislația nu conține dispoziții specifice vizând perturbatorii endocrini, cum ar fi jucăriile, produsele cosmetice și materialele care intră în contact cu alimentele.

Se va acorda o **atenție specială coerenței și intensității acțiunilor** pentru a proteja grupurile vulnerabile ale populației care sunt deosebit de sensibile la perturbatorii endocrini, cum ar fi feteșii sau adolescenții. Verificarea adecvării va permite o consultare cuprinzătoare a cetățenilor UE și a părților interesate din UE, inclusiv prin intermediul unei consultări publice. În general, ea va contribui la evaluarea adecvării legislației la scopul propus în conformitate cu cerințele privind o mai bună legiferare și va pune la dispoziții informații pentru a stabili dacă sunt necesare modificări legislative.

O abordare bazată pe cele mai recente dovezi științifice

Procesul decizional al UE se bazează pe dovezi. Sprijinirea continuă a cercetării este, prin urmare, esențială dacă UE dorește să aprofundeze și mai mult înțelegerea perturbatorilor endocrini și constituie o bază solidă pentru elaborarea de politici eficiente.

→ În viitorul ei program-cadru pentru cercetare și inovare, Orizont Europa⁵⁷, Comisia va continua să asigure **sprijinul necesar cercetărilor cu privire la protecția cetățenilor și a mediului față de expunerea la substanțe chimice periculoase, inclusiv la perturbatori endocrini**, continuând activitatea desfășurată în contextul actualului program-cadru, Orizont 2020.

O atenție deosebită ar trebui acordată domeniilor în care persistă lacune în materie de cunoștințe privind perturbatorii endocrini, după cum se menționează în secțiunea 1, și în cazul cărora mai multe dovezi științifice pot sprijini cel mai bine politici îmbunătățite.

Mai multe direcții de cercetare propuse în cadrul programului Orizont Europa sunt foarte relevante pentru perturbatorii endocrini. Acestea includ:

- activități de cercetare pentru dezvoltarea suplimentară a evaluării pericolelor, a evaluării riscurilor și a gestionării substanțelor chimice, inclusiv în ceea ce privește efectele de cocktail, și pentru colectarea, partajarea și combinarea datelor necesare;
- activități de cercetare privind eliminarea substanțelor care prezintă motive de îngrijorare în fazele de producție și de scoatere din uz; sprijin pentru dezvoltarea de substitute sigure și de tehnologii de producție care să fie sigure și eficiente din punctul de vedere al costurilor;

[evaluarea legislației privind materialele care intră în contact cu alimentele](#) și [evaluarea legislației privind siguranța jucăriilor](#).

⁵⁷ COM(2018) 435 și COM(2018) 436 – a se vedea în particular, în al doilea pilon intitulat „Provocările globale și competitivitatea industrială”, clusterul „Sănătate” (cu un buget propus de 7,7 miliarde EUR) și clusterul „Acțiuni nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare ” (cu un buget propus de 2,2 miliarde EUR).

- cercetare în domeniul ecoinovării pentru prevenirea și remedierea poluării mediului cu substanțe periculoase și cu substanțe chimice care determină preocupări emergente; luarea în considerare și a interfeței dintre substanțe chimice, produse și deșeuri.

O abordare incluzivă

Pentru a fi în măsură să progreseze în abordarea cu eficacitate a perturbatorilor endocrini, Comisia va urma o abordare incluzivă, care este deschisă, transparentă și reunește toate părțile interesate. Comisia este pregătită să asculte cu atenție, să dialogheze într-un mod cooperant și să comunice proactiv.

Acest lucru este, de asemenea, relevant pentru cooperarea internațională cu parteneri din afara UE, pentru a ține pasul cu rezultatele activităților de cercetare, pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor la nivel mondial, pentru a garanta coerența în materie de reglementare care reduce barierele din calea comerțului și pentru a asigura menținerea poziției de lider mondial a UE.

→ Comisia va organiza anual un **Forum privind perturbatorii endocrini**. Forumul va permite oamenilor de știință și părților interesate din sectorul public și privat cu vaste cunoștințe de specialitate despre perturbatorii endocrini să se reunească pentru a face schimb de informații și de cele mai bune practici, pentru a identifica provocări și a crea sinergii, cu scopul de a furniza informații pentru procesul de reflecție desfășurat în cadrul Comisiei.

→ Comisia își va **intensifica sprijinul acordat activităților organizațiilor internaționale relevante** și încurajează statele membre să facă același lucru. Deosebit de importantă este necesitatea de a oferi Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică sprijinul necesar pentru a avansa în direcția elaborării unor orientări privind testarea convenite la nivel internațional.

→ De asemenea, Comisia va analiza posibilitățile de includere a perturbatorilor endocrini în actualul **sistem internațional de clasificare a substanțelor chimice**. Acest lucru ar atrage după sine o soluție globală pentru identificarea perturbatorilor endocrini (în mod similar cu ceea ce există deja pentru alte clase de pericol cum ar fi agenții mutageni și cancerigeni și substanțele toxice pentru reproducere).

→ Pentru a le oferi cetățenilor UE informații clare și cuprinzătoare pe care să se poată baza, Comisia va lansa un **portal de internet de tip „ghiseu unic” privind perturbatorii endocrini**. Portalul va consolida și va raționaliza toate informațiile referitoare la perturbatorii endocrini aflate pe diferite site-uri de internet gestionate de Comisie și de agențiile UE. Prin urmare, el va constitui un punct unic de acces la informații privind perturbatorii endocrini și va face mai ușoară și mai transparentă ținerea la curent a cetățenilor și a părților interesate pe această temă. În conformitate cu aspectele de subsidiaritate, **Comisia va încuraja statele membre care consideră că acest lucru este necesar să elaboreze campanii de informare și de educare specifice** privind perturbatorii endocrini pentru publicul larg și grupurile vulnerabile.

4. CONCLUZIE

La aproape douăzeci de ani de când Strategia comunitară privind perturbatorii endocrini a fost elaborată, în 1999, fenomenul de perturbare a sistemului endocrin rămâne o provocare globală și o sursă de îngrijorare pentru mulți cetățeni ai UE. Deși s-au realizat progrese semnificative

În ultimele două decenii în înțelegerea și gestionarea mai bună a problemei perturbatorilor endocrini, este important ca eforturile UE să fie intensificate.

Comisia își menține angajamentul de a proteja cetățenii UE și mediul de perturbatorii endocrini. În acest scop, abordarea strategică descrisă mai sus urmărește să asigure un nivel înalt de protecție a cetățenilor UE și a mediului și, în același timp, să mențină o piață internă în folosul consumatorilor și în cadrul căreia întreprinderile să poată prospera.

În conformitate cu Agenda Comisiei pentru o mai bună reglementare și cu angajamentul de a se asigura faptul că legislația UE rămâne adecvată scopului, Comisia **lansează o examinare aprofundată a cadrului legislativ existent privind perturbatorii endocrini**. Acest exercițiu de reflecție va permite o evaluare pentru a stabili dacă legislația UE privind perturbatorii endocrini își îndeplinește obiectivele generale de protejare a sănătății umane și a mediului. El va asigura implicarea cetățenilor și participarea părților interesate, inclusiv prin intermediul unei consultări publice, și va sprijini Comisia în ceea ce privește continuarea dezbaterii și în a decide dacă sunt necesare modificări ale cadrului legislativ.

În plus, inițiativele anunțate în prezenta comunicare vor **sprijini progresul continuu al cercetărilor științifice relevante, vor încuraja un dialog incluziv** și cooperarea cu toate părțile interesate și vor permite **accelerarea punerii în aplicare a politicilor existente** în materie de perturbatori endocrini.

Comisia invită Parlamentul și Consiliul să sprijine inițiativele descrise în prezenta comunicare și să aducă propria lor contribuție la această dezbateră și, de asemenea, invită Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor să prezinte contribuții.